

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 9. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyílttérben egy sor közlési díja 50 fillér.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felelős szerkesztő:

Ifj Krecsmárik Endre

KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K.
Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fill.

Pénz és hatalom.

E két cudar ördög tüzei állandóan az emberi lelkeket. A sziv tiszta világát beszennyező harag, gyűlölség, istentelen, gonosz indulatok, testi és erkölcsi halált jelentő sötét bűnök ott fakadnak. ott virulnak kaján vigyorgással, fojtó légkörben a pénz és hatalom nyomán. A telhetetlen kincsszonyuság és az emberi jogokon átgázoló örült hatalmi vágy előli a lélekben mindazt, ami emberi s az eszményi célok megvalósítására hivatott jámbor halandókból vért-szomjazó, utálatosan üvöltő vadállatok formál. Ki figyelemmel olvassa a napilapokat s az úgy a külföldön mint hazánkban folyó bérharcok felett elgondolkodik, lehetetlen, hogy mély megdöbbenést és valami visszataszító érzést ne támasszon bensőjében a látszólag jogos követelésekért támasz-

tott sokféle sztrájk, melyek a valóságban már a legveszedelmesebb anarchiát készítik elő. A tudatlanság és logikatlanság micsoda buta tobzódását jelenti az, hogy a létért folytatott küzdelmet zsarnoki erőszakkal épeu azok teszik nehezebbé, a kik legjobban érzik a megélhetéssel járó súlyos terheket? Vörös posztóba burkolt tabláikon ott hirdetik tele torokkal, hogy „Jogot a népnek“ s míg egy nagyon nemes és feltétlen méltányos jelszó alatt indulnak harcba, a nemes küzdelmet észtelen és durva erőszakkal közönséges haramiafosztogatássá aljasítják. A kapzsiság és uralkodni vágyás visszataszító gyűlölséggel szítja a harc tüzeit s a rokonszenvet és jóindulatot eljátsza mindazok részéről, kik nemesen s igazságosan gondolkodnak. A legteljesebb erkölcsi dekadencia ez az anarchiába fuladó, örvongó

bérharc. Az a sokat gunyolt, sötét középkor épen azok durva ökle nyomán kél új életre, a kik legmélyebb megvetéssel mocskolták. Vallás és erkölcs félrerugva, egyetértés, szeretet és békés munkálkodás megakasztva, lassankint óriássá fejlődik az ostoba fejvel szinte elviselhetetlenül nehezzé tett megélhetés terhe. A humanizmus szelid szavát tulordítja az örvongó pénz és hatalmi vágy. A haladást dicsőítjük s azt hisszük, hogy a kultúra ragyogása bevilágít a tökéletesedést szomjuhozó lelkekbe. Dehogyan világít. Avagy talán jóindulatu okos szóval s az önfeláldozásra kész szeretet melegével a husodra áhító, csattogó fogu telhetetlen vadállatot megszelidíthet? A kapzsiság és a mások érdekein átgázoló uralkodni vágyás épen nem kulturvonás. Sőt nagyon hasonlít az egykori hanyatló Róma agyalágyult, enervált császár-

TÁRCA.

Születésnapon.

*Leliint egy év s én forró érzélemmel
Kívánok néked hosszú életet,
S boldog jövőt, mely aranyos derűvel
Sugározza be földi életed.*

*S te hallgatod s csak nézsz rám szelíden,
Borus szemedben fájó könny rezeg . . .
Boldog jövő? S te siratod előre
A rád leső nagy szenvedéseket.*

K. E.

Jobb lett volna . . .

— Rajz. —

. . . Kinn a csillagok már sápadoznak. A keleti égbolton derengő fény szegélyezi a lomhán uszó felhőrongyokat. A kávéház lassanként kiürül, csak egy asztal marad népes. Körülötte meglehetősen elázot hangos férfitársaság ürti hahotázva a pezsgős poharakat. Hiába sir a cigány hegedűje kétségbeesett szerelemről, gondtalan jókedvük nem ismeri az emésztő szenvedélyeket. . . . Csak egy ül közöttük némán, komoran. Arcán a mámor halvány szikrája sem látható. Sápadt képére nem fest rózsákat a vérforraló ital hevülete. Zokogva szól fülébe a panaszos nóta:

„Jobb lett volna messze, távol
Hirt sem hallani egymásról“ . . .

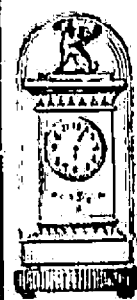
. . . S e bus dallamok amint szívébe kapnak, a boldogtalan szerelem kimondhatatlan kinja töviskoszorúként sebzi véresre háborgó lelkét . . . Az alázatosan mosolygó cigányt szeretné torkon ragadni s öklével száz darabra törni nyomorult hegedűjét, mely szivettépő hangjával felkavarja keblének minden fájó érzését . . . És aztán amint néma béketűréssel beletekint a kávéház füstös, párás levegőjébe, a ködös félhomályból tisztán, mocsaktalanul megjelenik előtte egy szelid, csüggedt tekintetű női arc. Az ő szomorú martyrságának osztályrészese. Szemében a soha ki nem alvó hűséges szerelem melege; mintha vigasztaló szavakra nyilna édes ajka, mintha mondaná, biztatná „Ne csüggedj, üzd ki a kétségbeesést szívedből, hiszen ha ledönthetetlen korlát zár is el

HA OLGSON AKAR VENNI

divatos és művészi kivitelű arany, ezüst órszerelvény,
órát, alkort vásároljon

SZÉKELY MÓR

órás és ékszerész
SZARVASON, (Árpád bazár).

jainak undort keltő örjöngéséhez. Félő, hogy a mily durva jellegű e tulzó aktió, a reakció ese.leg ép oly kiméletlen lehet. Ki fegyverrel támad, fegyver által vész el.

Idyll a Holdkörösön.

A délutáni, különösen a késő délutáni órákban megnépesül a Holt-Körösön levő női uszoda. Tarka fürdőruhájú csacska hölgyek uszkálnak a langyos vízben s ha megelégedik a mosakodást, ott sütkéreznek a fürdő lépcsőzeten. Ez az uszoda meglehetősen közel esik a hidhoz és az Erszébet-ligetbe sétálóknak alkalmuk van gyönyörködni a fesztelen modoru szyrénekekben. Eddig még csak rendben volnánk valahogy evvel a nyílttéri fürdőzéssel, de hétfőn d. u. ugy 6 óra tájban a józilest durván sértő látvány tárult a hidon sétálók elé. Ugyanis egy tulságosan kedélyes hölgy teljesen Éva kosztümjében szállott ki a habokból, megbotránkoztatva még a legmegrögzöttebb szoknyahősöket is. A közszemérem eme kihívó negligálása mégis csak visszatetsző dolog. Ilyen trágár magaviselet bizonyítja legékeesebben, hogy az örült női emancipáció maholnap igazi női állatokká alacsonyítja azokat, a kik ezen beteges felfogás bolondjaiul szegődnek. Különbön nagyon tanulságos a mai hölgyeknek — tisztelet a kivételnek — ama köz-erkölcsiséget komolyan veszélyeztető

felfogása, hogy a szabadabb életre vonatkozó ledérséget modern vonásnak tüntetik fel. Óriási tévedésükben azt hiszik, hogy a modernség az erkölcsi dolgokban való szabadabb s léhább magatartásban áll. Ha modern asszonyról van szó például, hát ugy okoskodnak, hogy modern asszony az, a ki szereti a pezsgőt, cigányt, lóversenyt, szép ruhákat, udvarlókat, Orfeumba jár és a Stefánia-korzón randevukat ad. Annyi bizonyos, hogy az ily modern asszonyok mindenkit képesek boldogítani, csak épen férjüket nem, mivel tisztességes, szelid családi életre épen nem hivatottak. Pedig hát az igazi modern asszony az, a ki mindenekelőtt jól tud sütni, főzni, féltékenyen őrködik a családi élet tisztasága felett. Női erényeit többre becsüli a majomi eredetű kacérkodásnál. Szerény és kényes izlésű és a mi fő-fő postuiátum, szellemi igényei a női természetnek megfelelők. Az intellektuális élet minden emelkedett színvonala mozgalma iránt érdeklődik s azt fejlett intelligenciája révén megérti, nem pedig félreérti, mint az emancipáció hiszterikái. A holt-körösi uszoda fedetlen testű tündérnője szomoruan bizonyítja azt, hogy Szarvason igen sok hölgyet lehetne találni, a kik a mivel nő legtorzabb karrikaturáit képezik s durva izlésük szennyjét nem volna képes a Holt-Körös minden vize se

lemosni. Különbön a közszemérem védelme érdekében nem ártana rendőri felügyeletet alkalmazni ezen tulságosan szabad és kihívó fürdői magaviselettel szemben.

Egy bankigazgató mint kőműves.

Az előitéletek nem alkalmasak arra, hogy a létért folytatott nehéz küzdelemben erősekké s kitartókká tegyenek bennünket. Egy emberi élet oly sok viszontagságnak és változásnak van kitéve, hogy mindig készen lehetünk a legváratlanabb fordulatokra is Faragó Mátyás hódmezővásárhelyi bankigazgató kiméletlen hajsza következtében kénytelen volt állásától megválni. Az anyagi élet nyugalma megzavarta a megélhetés súlyos gondja. Egy bankigazgató előkelő állását odahagyva, pénz nélkül ugyan mihez kezdjen? Erős lelke és nemes munkaszeretete megadta a választ. A becsületes munka, bármily egyszerű legyen, mindig tiszteletreméltó s becsülést szerez annak, a ki lelkiismeretes buzgalommal végzi. Faragó Mátyás is így gondolkodott s beállott építő munkásnak Andó András csabaj építő-vállalkozóhoz. Az építőmesteri képesítést akarja megszerezni s komoly igyekezettel kezdi legelő. A vállalkozó gödöllői munkálatánál dolgozik jelenleg s ritka tehetséggel halad előre. Összel aztán a kellő szamu gyakorlati ismeretek birtokában Budapestre megy s leteszi az építőmesteri vizsgát, nagyon valószínű, hogy fényes sikerrel. Napjainkban, mikor a nyomoruságos urhatnámság egymásután szüli az éhező proletárokat, valóban felemelő és megindító jelenség egy oly gondolkodásu ember, mint Faragó Mátyás, a ki fényes állása után csüggedetlen munkakedvvel s tiszteletet érdemlő nemes elhatározással fordul a kőműves mesterséghez, hogy a mindennapi kenyeret becsületes munkával megkeresse. Ezek a Faragó Mátyások még ritkaságszámba mennek, de lesz idő, midőn ez az egészséges felfogás általános lesz, tagadhatatlan előnyére a szociális élet nyugalmanak.

benünket egymástól, azért mi mégis egymáséi vagyunk s leszünk is örökre, mert hisz a mi szívünket az embernél sokkal nagyobb hatalom, a mindenható isten kapcsolta egybe az olthatatlan, igaz szerelem téphetetlen láncával". . . De az édes, bánatos arc megint csak eltűnik s a siró hegedű újból elzokogja:

„Jobb lett volna messze távol

Hirt sem hallani egymásról". . .

. . . Mintha vasmarokkal szorítanák szívét össze e panaszos hangok. Nem bírja tovább hallgatni. Észrevétlen hagyja magukra a mulatozókat s megy, menekül lelkének fájdalma elől. A hűs reggeli szellő felüdití kábult, kimerült agyát. Az utca is ébredezik már. . . A házak előtt álmos képű cselédek sörögetnek. . . Hangos túlköléssel tereli egybe a csordás az utcán legelésző teheneket. . . Piacra ménő asszonyok tereferélnek egymással s a frissen

szedett gyümölcs illata messze árad kosarukból. . . Ott megy el a házuk előtt. Megáll egy pillanatra ablaka alatt. Kimondhatatlan vágy fogja el szívét. Szeretne hozzá menni, két kárjával gyöngén átölelni s szerelmes, forró csókkal ébresztetni fel nyugvó kedvesét. . . S a mint locsüggesztett fővel, busan tovább megy, vissza-vissza néz s önkénytelenül is azon tépelődik, vajjon álmában gondol-e az ő boldogtalan, kegyetlenül szenvedő martyrtársára, bétségbeesett szerelmesére? . . . Vagy ha álmatlanul gyötrődik könnyáztatta párnáin, felzendülnek e viharzó lelkében azok a panaszos dallamok hogy."

„Jobb lett volna messze távol,

Hirt sem hallani egymásról.

. K. E.

Evangelikus Történelmi Irka

Kapható: **Sámuel Adolf** könyv- és papir kereskedésében **Szarvason**.

Nyilatkozat.*)

Kőműves-sztrájk.

A szarvasi Hírlap ezen cím alatt vezető cikkében foglalkozik a szarvasi építőipar pangásával, annak okaival okozóival és következményeivel. Mivel az egész cikk vagy a tudatlanságra vagy az építőmesterek egyoldalú és ferde sugalmazására van épíve a közönség félrevezetésére, kötelességet véltek teljesíteni, ha a harcolók másik felének a segédeknek indokait s a sztrájk igazi okait a közönség elfogulatlan bírálata alá bocsátom. Miután a cikk félhősbabon utalja arra, hogy ennek a sztrájknak okát a nagyérdemű közönség fogja megfizetni, előre bocsátja, hogy a fő ütközőpont a hatalmi kérdés. Ritkított betűkkel közli azokat a szörnyűségeket, melyeket az építőmesterek semmi szín alatt el nem fogadhatnak. És pedig „Ismertessék el a bizalmiférfi-rendszer.” Ez az istentelenség a segédek egyezség-ajánlatában így hangzik: Bizalmiférfi-rendszer elismertetik a mesterek által oly formán, hogy azoknak joguk van ügyelni arra, hogy a munkabéregyezmény és a munkarend, úgy a munkaadó vagy munkavezető, mint a munkások által szigorúan tartassék be, és törekedni kell arra, hogy a munkások egymás között, valamint a munkaadóval és annak megbízottjával a kötelező tisztelet hangján érintkezzenek, de a munka beosztásába beleavatkozni nem szabad. Tessék jól figyelni, ez a mesterek által semmi szín alatt el nem fogadható ütközőpontok egyike. Továbbá: Csak szakszervezeti munkást lehessen alkalmazni, vagyis a munkások közérdekeik ellen dolgozó vagy küzdelmeket negligáló árulókat maguk közt tűrni nem hajlandók. Viszont szerényen elhallgatja a mesterek nyilatkozatának 19. pontját, mely szerint a Szövetségen kívüli munkaadónál dolgozni nem szabad, tehát munkát sem másoknál sem napi-díj sem óradíj mellett nem vállalhat a segéd.

Hogy a memorandumból abban nem létező dolgokat tárgyal egy lap vezércikk írója, arra megfelelő megjegyzés elkerülésével csak utalunk.

A ritkított ütközőpontok között ott van még az akkord munka eltörlése. Ezzel a segédek az óradíj rendszerrel össze nem férő elvállalatoknak eltörlését és a munkások összeségére szerző-

désileg megállapítandó óradíjnak minden mellékkörülménytől ment tartását célozzák.

Nos, ítélje meg a tisztelt publikum, ezen ütközőpontok melykövetelése az, melyet neki kell megfizetnie!

Egy lap vezércikk írójának mégis van bátorsága odaállani a publikum elé, s minden kommentár nélkül oda dobott követelésekből azt vindikálni magának hogy ő objektív világításba helyezte, hogy kinek és minek köszönheti a hadisarcnak indeunde fizetését és a kőműves sztrájkot.

Alap kereteit túlhaladná, ha minden ponttal most külön foglalkoznék, annál kevésbé teszem, mert a cikkíró szerint a mesterek a többi kívánságok tulajdonképpeni részében a méltányos meg egyezésre hajlandóknak nyilatkoztak; csak annyit jegyzek meg, hogy nem fedi a valóságot a cikk azon paszusa, hogy a kőműves segédek, mielőtt memorandumukra választ kaptak volna, sztrájkba léptek. Igenis kaptak választ, amely azonban a tárgyalás idejét folyton halogatta, s csak mikor az érdemleges válaszára nem várhattak addig, míg vagy, léptek sztrájkba. Hogy jobb is volt nem várni, bizonyítja az, hogy a memorandumra végre adott nyilatkozatukban teljesíthetetlen feltételeket szabtak meg. Sőt az az elporolni való hat tagu bizottság még el is utaztatta a kőművessegédekkel — panasolja a cikk — persze számtalan számban levő mesterek egyik másikának munkájához, kik a munkások jogos kívánságai elől nem zárkóztak el, s nem hagyta őket éhen halódni itt addig, míg a szarvasi mesterek szempontjából méltányos feltételeket el nem fogadták volna; ez igazán felpanaszolandó szörnyűség!

A főszerkesztő előtti békéltető-bizottságban igaz, hogy nem tudtuk, de mosthenesi ékesszólással indokolni kívánságainkat, még rossz vezércikket sem irtunk a Szarvasi Hírlapban, de hogy megindokolatlanul mereven ragaszkodtunk volna kívánságainkhoz, az csak azt a rosszindulatot árulja el, mellyel a cikkíró a segédekre akarja hárítani a kőművesiparnak indokolatlanul való tönkretetését. Itt megint elhallgatja a méltányosság terén tartott egyik másik mesternek — pedig nagyon rövid eme szónoklatát:

„Nem adok semmit!”

Hogy csak egy pár kőművessegéd keresete ütötte meg a maximum 6 koronát, az még nem menti fel a vezércikk íróját az alól, hogy általánosan

6—7 korona napi keresetet tüntessen fel a kőművessegédek részére. Ő könnyelműen odadob egy általános számot s jogosnak érzi magát hamis adat alapján a lamentálásra, hogy a közönség zsebe már nem bír ki többet.

Ha nem volna oly szomorú, hogy egy lap vezércikke ferde magyarázatok alapján akarja egy csomó munkásemberre az építőipar tönkretetését hárítani, mososolyogni kellene, mikor azt hiszi, hogy teljesen tiszta képét nyújtotta annak elfogulatlan megítélésére, hogy kit terhel a szarvasi építőipar tönkretetéséért az erkölcsi felelősség.

Mi pedig avval fejezzük be, hogy a mesterek a segédek jogos kívánságai elől elzárkózván, fölényes feltétel eliktálással célt érni nem fognak; a segédek kívánságai — melyekben semmi indokolatlan túlzás, a közönség zsebére való dolgozás meg épen nincsen — a kőművesipar nyugodt, évekre szóló zavartalan munkáját és fejlődését akarják biztosítani szerződésileg; csak tudatlanság, felületesség vagy rosszakarát háríthatja tehát az erkölcsi felelősséget ennek létre nem jöhetele miatt a kőműves segédekre.

Irodalom.

Gazdag tartalommal hagyta el a sajtót a „Nemzeti Kultúra” legutóbbi száma. Értékesé teszi e kettős számot főleg a legelső cikk, mely külön lenyomatban is megjelent s az iskolalátogatás szerves rendezése és a k. tanfelügyelet újjászervezésére vonatkozó javaslat, a kultuszminiszterhez intézve. Szerzője Dr. Horváth Dezső s. tanfelügyelő. Az alapos tanulmányra s széleskörű tudásra valló javaslat oly életbevágó tanügyi reformokat tartalmaz, melyek remélhetőleg általános érdeklődést fognak kelteni még a tanügyi körökön kívül állók között is. Ezen nagyjelentőségű cikken kívül a folyóirat következő közleményeket tartalmazza: ifj. Krecsmárk Endre: A tanító és a higiénikus nevelés. P. H. A háztartás kollegiuma Angliában. Pál Ernő: Jelentés Békésvármegye Központi Közmivelődési Bizottsága harmadik 1910—1911. évi működéséről. Donner Lajos: A szokásokról (Wundt nyomán) Mathias Mátrai Varga Róza: Válás — Könyvek — Órálló — Hírek — Tanácsadó — Hivatalos rész

*E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget szerkesztő.

H I R E K.

Székelyt

hazalátogatóban, tisztelettel üdvözölték, óh, még bájos egyszerűséggel, szabad, lekaszált tarlón, mely felett surranó ivben repülni, manőverezni de szép lehet, finom, szelíd kedvességgel, mosollyal, egy-két könnyű, röpke szóval, váratlanul a szarvasi leányok nevében is köszöntve lett. Olyan melankóliás, érzelgős hálának tűnt fel — futólagosan, egy másodpercnire — ez az üdvözlés, ott közel a szarvasi ligethez, a városi földeken. Abban a néhány üdvözlő szócskában több volt a melegségnél, áram, hő, cochésio, mely a lelkeket összeolvasztja, de csak azért, mert a hódoló és ünneplő ott állottak a közös szülőföld babonás, hazahívó illatlehetében. Hát hiába; az a primitív, mondhatatlan szép, elszakíthatatlan érzelmi fonál, mely egy kicsiny falu határának lakóit összeköti, még ha el is szakadtak tőle messze, sőt akkor igazán; egy gyönyörű, erős, örök idegszál, és egyetlen idegszál, amit megviselni, elpusztítani semmi sem fog. De hogy is ne, hisz a vaspálya előtt a kendőlobogtató, könnyeszemű egyszer látott idegenekkel is együtt érezünk, visszaintegetünk. Aztán: hír a falunkból, a nagyvilágból hír a falunknak, micsoda szuggesztív, bűvös erővel érkezik eh hozzánk! Hát érthető, hogy a hír, Székely forradalmi tette sem tűnhetett el minden hatás nélkül a mi kis társadalmunkban. Értethető és természetes, hogy üdvözlésre nyíltak az ajkak. De ez a fogadtatás egyszerűen csak a Székelyhez való érzelmi közösségre mutatott rá, vagy amellelt a mi kis ébredő kulturvilágunk létezésére is? Mert ez utóbbi is szép és fontos volna. Hogy, ne tűnne ki kicsiny világunk állítólagos elszomorító barbársága! Lássuk, a nyájas, érzelmes szavacskák mellett, melyek inkább deprimálnak, most már a tettek ékesszólását! Székellyel szemben Szarvasnak van egy boldog, remek és első kötelessége. Üzenetet küldeni Székelynek, haza magyar földre hívni. De ezt részben lehetővé is kell tenni. Az ő és a technika legpompásabb, csillámló hátú repülőgépeinek elkészítésére elküldeni aranyban vagy váltó ezüstpénzben az első jegyajándékot, neki, aki a halhatatlanságnak van eljegyezve.

— **Esküvő.** Weisz Arthur, a szarvasi fűság egyik legszimpatikusabb tagja, ki egy nagyobb üzleti vállalat tulajdonosa lett, az elmúlt vasárnap esküdött örök hűséget a helybeli izr. templomban bájos arájának, Scheiner Margit Scheiner Józsefnek szarvasi kereskedő leányának. A lakodalmi ünnepség a központi vendéglőben folyt le.

— **Tíz éves jubileum.** Lap-társunk a Szarvasi Hírlap szerkesztősége és kiadóhivatala f. hó 31-én este 8 órakor az Árpád szállóban a lap fennállásának 10 éves jubileuma alkalmából társas vacsorát rendez. Eltekintve minden egyéni érdektől, csakis

a legőszintébb elismeréssel adózhatunk annak a kulturtevékenységnek, melynek érdekében a Szarvasi Hírlap hosszú 10 éven át csüggedetlen kitartással s megalkuvást nem ismerő bátorsággal buzgólkodott. A szarvasi szerény keretű, de lelkiismeretes munkát végző hírlapi munkálkodás barátai mindenestre pártkülömbőség nélkül kell, hogy résztvegyenek e jubileumi vacsorán,

— **Lajos nap.** Az elmúlt pénteken kedélyes Lajos-napok zajlottak le községeinkben. Társas életünknek sok népszerű Lajosa van, kikkel szemben a gratulációs szinte rokonszenve kedves ünneplésben jutott kifejezésre. Sokan felkeresték jó kívánságaikkal Kollár Lajos főjegyzőt, továbbá a tanári kar két jeles tagját, Plenczner Lajos és Mendöl Lajos főgimnáziumi tanárokat. A többi Lajosokról szintén nem feledkeztek meg a tisztelő jóbarátok.

— **Egyházi szónoklat.** Az elmúlt vasárnap az ág. h. ev. ótemplomban Mendöl Lajos vallásnár tartá a szentbeszédet. A hívők nagy számmal vettek részt az istentiszteleten s elragadtatva halgatták a kiváló paplannár gyönyörű s épületes szónoklatát.

— **A királynak nem kell koszoru.** Megemlékeztünk lapunkban arról, hogy egy kondorosi özvegyasszony, Hruska Mihályné buzakalászból font koszorút küldött a királynak. A koszoru azonban nem került öfelsege elé, mivel a kabinetiroda minden megjegyzés nélkül szépen visszaküldte azt az elkedvetlenedett özvegyasszonynak.

— **Matiné.** A „Szarvasi Leányegyesület“ Gróf Bolza Pálné védnöksége ajatt az Inczédi emléktábla javára most ősszel fényes Matinét rendez, melyen több kiváló fővárosi művész és író is közreműködik, így többek között Jászai Mari és Harsányi Kálmán is. A belépti díj egy korona lesz. Az emléktábla leleplezése szintén ősszel, október hó végén van tervbe véve, a mely leleplezési ünnepélyen az ország legelső irodalmi körei is hivatalosak lesznek.

— **Villámcsapás.** A múlt keddi zivataros napon Kondoroson Kita János tanyai házába csapott a villám, mely nem gyújtott, csak rombolt: a ház tüzfalát vetette le és a fedél egy részét leszakította. A szobában levő gyermekek látták, amint a fényesség körül szaladt a falon. E villámcsapáskor még a község fölött verő-

fényben ragyogott a nap. A kérdéses tanya aig 2 kilométer távolban van a községtől.

Országos adomány Székely Mihálynak.

Ami koszoruzott hősünknek, Székely Mihálynak érdekében, hogy lehetővé tétessék neki egy magyar repülőgépgyár felállítása, nemes felbuzdulással, gavalléros fellobbanással megmozdult Budapest egész előkelő népe, a sok kitűnőség, a mágnás és sport világ. Egy nagy bizottság rendezi az országos adakozást és a e célból felhívást tett közé.

Mi is felhívjuk Szarvas város közönségét az adakozásra, elsősorban is az összes nyilvános és magán egyesületeinket, társadalmi, közmivellődési és legkivált gazdasági egyesületeinket, melyek közül már nem egy határozott ígéretet is tett jelentékenyebb összeggel járulni az országos gyűjtéshez. Lapunk közölni fogja az adakozók névsorát.

— **Színházi élet.** Az uborkaszezon haldoklik. Jönnek a színészek s egy kis elevenséget teremtenek az egyhangu társaséletben. Varietas delectat. Pár héten keresztül a szellemi igényeket táplálók kivehetik részöket a műélvezetből. Kövessy Albert elsőrangú erőkből álló társulata mindenestre jogosult reményeket támaszthat bennünk aziránt, hogy a színművészet Szarvason magas nivójó előadásokkal fog majd meleg rokonszenvet s megfelelő érdeklődést támasztani. A hazai színművészet nálunk buzgólkodó, értékes kultiválót részesítse a mi közönségünk ama őszinte pártfogásban, melyet működésük megkezdése előtt is bátran előlegezhetünk számukra. A kibocsátott falragaszok mindenről részletes tájékoztatást nyújtanak.

— **Drága harapás.** Grósz Ignác nagyszénási uradalmi intézőnek nagyon hamis kutya van, amely neki meggy gazdáján kívül mindenkiuek, a mikor szabadon van. Ezért nappal mindig meg van láncolva. Mult év decemberének egyik napján azonban úgy látszik, elfeljtették megkötni, mert Bodnár Eszter odavaló cselédleányt megharapta. Tekintettel a számos enyhítő körülményre, a bíróság csak 30 korona pénzbüntetésre ítélte Grósz Ignácot, gondatlanságból okozott súlyos testisértésért.

— **Ajándékozás.** Kapnikbányai tartózkodása alkalmából egy helybeli urnő, özv. Vitál Antalné igen szép kvaregyüjteményt ajándékozott a helyi tanítóképző ásványtani szertára részére. Különösen szép bányavirágok és rózsakvarcok képezik e gyűjteményt. Az adományozó őszinte köszönetet érdelemmel lelkes buzgalmaért.

— **Eladó folyóiratok.** A „Vasárnapi Ujság” legrégebbi évfolyamai, kezdve alapításától, azonkívül újabb évfolyamok is kötve jutányos áron eladók. Venni szándékozók a szerkesztőségénél jelentkezhetnek.

— **Betörés.** Szerdáról csütörtökre virradó éjjel Benczur Imre Csáky-utcában levő házában betörők jártak, kik a kamrát feltörve, husneműeket vittek el. A betörést valószínűleg a helyi viszonyokkal ismerős eőyének követhették el. A kár 50 korona. A rendőrség erélyes nyomozást indított s remélhetőleg a tettesek rövidesen kézrekerülnek.

— **Magint gyilkolt a cséplőgép.** Sulyos szerencsétlenség történt f. hó 18-án délután Apponyi-Gerendáson. Ugyanis egy Zuba János nevű munkás a cséplőgép dobjában állott és az ott használt nyelv szerint „etette” a gépet. Egyszer, mikor épen gyömszölte a gépbe a gabonát, a kerék elkapta a balkarját és leszakította. A szerencsétlen embert eszméletlenül szállították be a csabai kórházba.

— **Keresik a pénzcsinálót.** Békésmegyében és környékén nagyon elszaporodtak a hamis 5 és 1 koronások. A pénzgyártók kinyomozása érdekében Palágyi Lajos budapesti detektív felügyelő és két detektív kutató ultra indultak Békéscsabára, Gyulára, Sarkadra, Nagyszalontára. Tevbe vették Nagyvárad átkutatását is. Nem lehetetlen, hogy néhány szenzációs leltartóztatás lesz legközelebb.

— **Szótlan ember.** Lapunk egyik buzgó versírója megtréfált bennünket. Hattyudalt akart írni, de az utolsó strófában megbánta sötét elhatározását s a szépen csengő rimeket e földi életben tovább is keresni fogja. Al-hattyudala alább olvasható;

Szótlan ember lesz belőlem,
Senki sem hall hirt felőlem,
Meghuzódom egy zugolyba,
Igy nem esik rajtam csorba.

Szótlan ember lesz belőlem,
Ne csodálja senki tőlem,
Mert ha szóra nyílik ajkam,

Ilt is, ott is, ütnek rajtam.

Szótlan ember lesz belőlem,
Nem váltok szót senkivel sem,
De ez elvet akkor vallom,
Ha majd be fedd a sirhalom.

Forschner Ede.

Felhívás.

Szarvas nagyközség előljárósága részéről alólirottak ezennel felhívjuk az ovoda köteles gyermekek szülőit, hogy az 1908 évi szeptember hó 1-től 1906 évi szeptember hó 1-ig született illetve 3-5 év közötti ovodaköteles gyermekeiket folyó évi szeptember hó első felében annál is inkább beirassák, miután ezen felhívás már intésül tekintetik, és a fenti határidő alatt be nem iratkozott gyermekek szülői a törvény értelmében a legszigorubban fognak büntettetni.

Különösen felhívjuk a szülők figyelmét, hogy ezentul az ovodába való beiratásra külön figyelmeztetve vagy idézés által felhiva nem lesznek, tehát azon körülmény, hogy felhívást nem kaptak, a birság kirovásánál figyelembe nem fog vétetni.

Szarvason, 1911 évi augusztus hó 24-én.

Az előljáróság nevében:

Biki Nagy Imre
h. jegyző.

Roszik Mihály
bíró.

Házeladás.

ifj. Melis Mátyás háza (Kossuth L. utca 57 sz. a. eladó, vagy haszonbárbe kiadó — az épület áll 3 szoba, konyha, speisz és több mellékhelyiségekből. Értekezhetni lehet a tulajdonossal.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség előljárósága részéről alólirottak ezennel felhívjuk az iskola köteles gyermekek szülőit, hogy az 1905 évi szeptember hó 1-től 1897 szeptember hó 1-ig született illetve 6-14 év közötti iskolaköteles gyermekeiket folyó év szeptember havában és pedig az ág. h. ev. egyházi és községi iskolában 11—17 ig, a rom kath. iskolában 10—13-ig az izraelita iskolákban 1—3-ig annál is inkább beirassák, miután ezen hirdetmény már intésül tekintetik, és e fenti határidő alatt be nem iratkozott gyermekek szülői a törvény értelmében a legszigorubban fognak büntettetni.

Különösen felhívjuk a szülők figyelmét, hogy ezentul az iskolába

való beiratásra külön figyelmeztetve vagy idézés által felhiva nem lesznek, tehát azon körülmény, hogy felhívást nem kaptak, a birság kirovásánál figyelembe nem fog vétetni.

Szarvason, 1911 évi augusztus hó 24-én.

Az előljáróság nevében:

Biki Nagy Imre
h. jegyző.

Roszik Mihály
bíró.

2213) 1911 tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Petri Máriának Bodnár István végrehajtást szenvedő elleni 460. kor. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyben a gyulai kir. törvényszék, illetve a szarvasi kir. járásbíróság területén levő Békésszentandrás község határában fekvő a szentandrás 92 sztjkvben felvett 1054 hrszámu 600 □ öl düllőháti szőlőnek Bodnár István nevében álló ¹³11 ed részére 187 kor. 57 fill. kikiáltási árban, a szentandrás 1280 sztjkvben felvett 1092 - c hrszámu 600 □ öl düllőházi szőlőre 202 kor. kikiáltási árban a szentandrás 2207 sztjkvben felvett 946—947 hrszámu 600 □-öl düllőházi szőlőre 214 kor. kikiáltási árban, és a szentandrás 2863 sztjkvben felvett 65 korona beltelkes házra 300 kor. kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1911. évi szeptember hó 12-ik napján délelőtt 9 órakor Békésszentandrás község házában megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak de a kikiáltási ár ²/₃-án alól nem.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én kelt 3333. I. M. számu rendelet 8 §-ában ktjelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kir. járásbíróság mint tkvi hatóság
Szarvason, 1911. június hó 12.

Mészáros Gusztáv, s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül.

Sárossi Samu, kir. tkvezető.

Kiadó lakás.

Két szoba és konyhából álló lakás a körösparton közel a főutcahoz III. ker. Petőfi utca 13. szám alatt kiadó.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a tisztelt közönség tudomására hozni, hogy Kölb József kitűnő hirnévnek örvendő cipész műhelyét átvettem és azt ugyan az alapon tartatom. A legfinomabb kivitelű férfi női és gyermek cipőket készítek a legszolidabb árak mellett.

Különös sulyt fektetek arra, hogy minden egyes vevőm teljes megelégedését kiérdemeljem, miért is műhelyemben csakis a legfinomabb bőr-
neműeket és elsőrendű munkásokat tartok.

Készítek minden szakmámba vágó munkát a legszebb kivitelben, szolid ár mellett. Orthopéd-cipők 24 óra alatt készíttetnek.

Kitűnő tisztelettel
Demetrovits József
uri és női cipész.
1—14

Egy ügyes fiú

tanulónak felvétetik Kölb József
utódánál.

Gyógyszerész gyakornokot keresek

Tótnyelv ismerettel és kellő gyakorlattal bíró, ajánlkozását kérem. **Nagy**

László gyógyszerész Tótkomlós.

Hirdetmény.

A szarvasi izraelita hitközségi négyosztályú népiskolában a beiratások f. évi szeptember 3—4 és 5-én tartatnak meg. Még pedig naponként délelőtti 9-től 12 óráig és délután 2-től 4-ig. Az iskolába első sorban a hitközséghez tartozó szülők gyermekei vétetnek fel, de beiratkozhatnak idegen gyermekek is, is amennyiben a hely megengedi azok felvételt is nyerne. A beiratásnál kötelesek a szülők személyesen is megjelenni és az első osztályba járandó gyermek tartozik a beiratásnál születési és oltási bizonyítványát bemutatni. A tanév szeptember 6-án kezdődik.

Keresztetik

egy jó megjelenésű, szolid, nőtlen a kézműáru szakmából való a női konfekcióban és kirakatrendezésben jártas segéd. Tót nyelven beszélők előnyben részesülnek.

Írásbeli fényképpel és bizonyítványokkal ellátott ajánlatok a fizetési igények megjelölésével Rosenthal Testvérek Utódai nőidivatáruháza, Békéscsabán, címre küldendők. 2 3

Földeladás.

Szarvason, a Petyován dűlőben fekvő 28 kis holdból álló, **Ponyiczky Sámuel**-féle birtok eladó. Venni szándékozők forduljanak dr. **Sámuel Victor** ügyvédhez, **Budapest. VII. Rákóczi-ut 54.**

MAZURA VILMOS

cserépkályhái

a legjobbak

Kapható.

SZARVASON,
a Silberstein-féle udvarban, a plébánia mellett

Javításokat
jutányosan
elvállalok.

Kiadó lakás.

Két szobás utcai lakás a szükséges mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Bővebbet Gróf Andrássy-utca 144. h. sz. Andrássy-féle ház. 18—

Ablakra való

színes mintázott papirok kaphatók Szarvason Sámuel Adolf könyvkereskedésében.

Tisztítsd csak

Globus

Fémfiszítókivonattal
a világ legjobb fémfiszítószeré

Jobban tisztít mint más fémfiszítő.

Világkiállítás St. Louis 1904. "Grand Prix"

Kiadó udvari lakás.

Beliczey-u. 9. sz. a. 2 szoba, konyha és a hozzátartozó mellékhelyiséggel együtt azonnal kiadó.

Lakást keres.

Két vagy három szobából és megfelelő mellékhelyiségekből álló lakást keresek. Ajánlatot kér

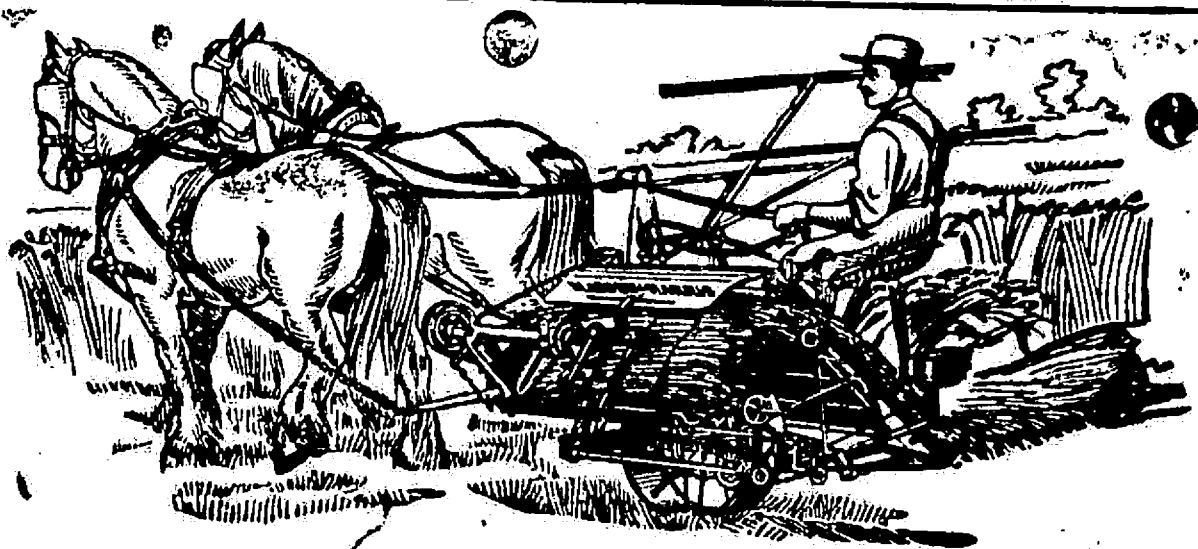
Holéczy Béla.

Németül

beszélni tanít évek hosszú során át kipróbált és kitűnően bevált gyakorlati módszerrel

Weinberger Simon nyug. tanító,
lakik III. ker., Köröspart 90. sz. Brachna-féle ház.

MASSEY-HARRIS C^o R.T.

Fűkaszáló aratógép és földmívelő eszközök
gyára.

Toronto, Északamerika.

A világ legjobb gyártmányai.

Arjegyzéket kívánatra ingyen küld a

Massey-Harris C^o R.T.
Budapest, V., Alkotmány-u. 23. sz.

Hirdetmény.

Alólirott Szarvas nagyközség előljárósága ezennel közhirre teszi, miszerint azok a szőlős gazdák, akik a borítal adóra vonatkozó 1892. XV. t.-cz 3. §-a szerint szeszes italok kimérésével vagy kis mértékben való elárusításával nem foglalkoznak, nyílt községekben abban a kedvezményben részesülnek, hogy a saját termésü boraiktól házi szükségletre szánt bormennyiség után italadó fejében bor után 6 kor. 70 fillér, bormust és szőlő czeftre után pedig 5 kor. 04 fillért adót fizetnek.

Akik tehát házi fogyasztás számára biztosított kedvezményre igényt tartanak, azt folyó évi szeptember hó 15-ig illetve ha a szüret előbb kezdődne, még a szüret kezdetéig a községi előljáróságnál bejelenteni tartoznak. A bejelentés élő szóval teendő meg, melyben megjelölendő a szőlő birtok terjedelme, a házi fo-

gyasztásra szánt bor évi átlagos mennyisége, a termés mennyisége és a nagy (50 literen felüli) való eladásra szánt bormennyiségek hektoliterekben kifejezve.

Szarvason, 1911. évi augusztus hó 17-én.

Az előljáróság nevében:

Kollár Lajos s. k.
főjegyző.

Roszik Mihály s. k.
bíró.

Eladó házak.

A II. kerületben Tüs utca 110 hsz. alatti 4 szobából és a szükséges mellékhelyiségekből álló ház eladó. Eladó továbbá az ugyanottani házszám alatt 2 szobából és mellékhelyiségekből álló ház.

A IV. kerületbeni Jókai Mór utca 141 számú ház mely vendéglőhelyiséggel, 5 szobával és a szükséges mellékhelyiségekkel rendelkezik, eladó. Értekezni az ugyanez házszám alatt lakó tulajdonossal, Barton Venczellel lehet.

2

HIRDETÉSEK

legjútányosabb árban

vétetnek fel lapunk kiadóhivatalában.

Kiadó lakás
III. ker. Görbe utca 81.
Felső: 2 szoba 1 konyha
kamara. Alsó: 1 szoba
1 konyha.

Hirdetmény.

Néhai id. Pohl Károly hagyatékát képező Kossuth Lajos utcai II. ker. 53 számú ház eladó esetleg bérbe adó. — Ugy szintén a kaka pusztai 42 hold tanyai és 14 hold kaka laposi föld eladó.

Venni szándékozók forduljanak Pohl Károly községi számvevőhöz.

Lapunk kihordására

**egy ügyes leány
jó fizetéssel**

azonnal felvétetik.

HA

a kánikulában szép, tiszta és jól vasalt ruhában akar járni, akkor forduljon bizalommal Süveges vegytisztítóhoz. Kereszt-ut 168. szám alatt, az Iparcsarnok mellett.

Pénz
Pénz
Pénz

Felhívjuk a földbirtokos urak szíves figyelmét

4. és 4¹/₂ százalékos

alapkamatu törlesztéses
kölcsonre, mi földbirtokra
igen kedvező feltételekkel
és fizetési módokkal
lesz engedélyezve,

régebbi drágább kamatu

kölcsonöket átcserélünk,
convertálunk bélyegmenten
sen törlesztéses kölcsonre.

Felvilágosítást díjmentesen adunk.

TRENCSENYI ÉS HELLER

központi jelzálogbank és váltótüzlet

21—52

SZOLNOK,

közvetlen a személypályaudvar közelében

Cséplőkészletek.

A legújabb rendszerű benzin, nyersolaj- és gőzüzemű cséplőkészletek, malomberendezések és alkatrészek, mindennemű mezőgazdasági gépeket szállítunk, azoknak kifogástalan üzeméért a legmesszebbmenő felelősséget elvállaljuk. Malmok átalakítását, szakszerű berendezését, ugyszintén mindennemű gazdasági gépek gyors és megbízható javítását. gőzkazán falrepedés és egyéb mármily öntött és kovácsolt tárgyak autogén forrasztását jótállás, olcsó árak és kedvező fizetési feltételek mellett elvállaljuk: cserellőketeket előnyös feltételek mellett kötünk.

Egyben felhívjuk a földbirtokos urak szíves figyelmét az általunk készített tizedes és százados mérlegekre, ugyszintén elvállaljuk bármilyen mérlegek javítását és újra hitelesítését. — Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

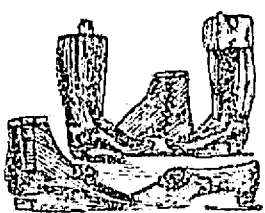
Trencsenyi és Heller Szolnok

21—52 malomépítész és gépgyár.

Vendéglősök figyelmébe?

Patyi Antal és Vince kiskunmajsai lakosok tudomására hozzák az érdeklődőknek, hogy Mezőtúron a Gazdasági Takarékpénztár helyiségében saját termésű különféle boraikból raktárt létesítettek. A venni szándékozók forduljanak bővebb felvilágosításért a főt említett helyre.

16—20

Czipész üzlet

SZARVAS.

Hibás lábaknak a legipszelését elvállalom. Utána helyes czipők műizléssel készíttetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a legjobb anyagból műizléssel készített modern szabású czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (új eljárás) különös gonddal és izléssel készíttetnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a N y Mált. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanulmányoztam a czipészeti technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

SZÜCS JÓZSEF

czipész mester.

A legjobb gummisarkok, krémek, selyemfüzők minden színben, cipő sámfák nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbetét faragását eszközlöm, ugyiszintén rendes talpbetétek, parafagyökér és remezből kaphatók.

40

év óta fennálló jóforgalmu cipész műhely **bérbe adó** azonnal

hozza való szerszám és anyaggal haláleset miatt, bővebbet özv. Kölbl Józsefnél Görbe utca.

Húszár A.

lakás, butorozott szoba, üzlethelyiség fővárosi és vidéki ingatlan vétel-eladási és hirdetési irodája, **Budapest, Zrínyi-utca 1. Gresham palota.** Külön osztály ingatlan, birtok, fővárosi házak vételére, eladására, cserére. Ezenkívül mindennemű ügyben 5 kor. előleges beküldése mellett utbaigazítást, felvilágosítást ad. E célra külön információs osztálya van. **Válaszbélyeg.** Legmegbízhatóbb vállalat. Első rangú ajánlatok.

A K A R J A,

hogyan szépségeért az egész világ csodálják?

Akkor vásároljon szépítő-szereket és különleges francia illatszereket Litauszky Pál fodrász üzletében, amelyek nemcsak elsőrangúak, hanem páratlanul olcsók is.

Alapított 1880-ban.

Telefon szám : 16.

S Á M U E L A D O L F

könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv-, papir- és írószerkereskedése

S Z A R V A S O N, Beliczey-ut 9. szám.

Könyvnyomdában mindennemű könyvnyomdai munkák, u. m.: bál meg-hívók, eljegyzési és esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, falragaszok, körlevelek és gyászjelentések pontosan és jutányos árak mellett készíttetnek.

Könyvkötészetemben mindenféle könyvkötészeti munkák egyszerű és diszes kivitelben a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan készíttetnek. Iskola-könyvek a legrövidebb idő alatt köttetnek be.

Olcsó és tartós munka!
Pontos kiszolgálás!

Könyvkereskedésemben kaphatók az összes helybeli iskolákban használandó tankönyvek, író- és rajszerek. Énekes- és imakönyvek nagy választékban. Mindennemű papir és írószerek nagy raktára. — Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

„Szarvas és Vidéke” kiadóhivatala.